

ANALIZA LOSÓW ABSOLWENTÓW, ROK 2019/20

Akademickie Biuro Karier monitoruje kariery zawodowe absolwentów Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach w oparciu o przyjętą procedurę WSZJK-U/8.

Badanie to stanowi integralną część doskonalenia procesu kształcenia. Umożliwia uzyskanie informacji na temat aktualnej sytuacji zawodowej absolwentów UJK na rynku pracy, zebranie ich opinii na temat przydatności wiedzy, umiejętności i kompetencji zdobytych w czasie studiów na Uniwersytecie w kontekście potrzeb rynku pracy oraz poznanie ich dalszych planów edukacyjnych i zawodowych. Monitorowanie obejmuje każdy rocznik absolwentów począwszy od roku 2011/2012. Dotyczy wszystkich kierunków studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia. Respondenci są badani trzykrotnie:

- po upływie roku,
- po trzech latach,
- po pięciu latach od daty złożenia egzaminu dyplomowego.

Badanie realizowane jest za pośrednictwem platformy internetowej. Narzędzie badania stanowi standaryzowany kwestionariusz ankiety.

W roku akademickim 2019/20 badano absolwentów, którzy dyplom ukończenia studiów uzyskali w roku 2019 oraz tych, którzy ukończyli studia trzy lata wcześniej (tj. w roku akademickim 2016/17) oraz 5 lat wcześniej (2014/15)¹.

Udział w badaniach absolwentów *filologii polskiej*:

rok po dyplomie	3 lata po dyplomie	5 lat po dyplomie
13/45 28,9%	12/67 17,9%	13/96 17,9%

Raporty dotyczące badania absolwentów *filologii polskiej*²:

	rok po dyplomie	trzy lata po dyplomie
Stopień satysfakcji z ukończenia studiów na Uniwersytecie Jana	- wysoki 44%	- wysoki 22,3%

¹ W wypadku tego badania dysponujemy tylko raportem globalnym – dotyczącym łącznie wszystkich kierunków prowadzonych na UJK.

² Porównanie tych 2 badań nie pozwala w pełni ocenić, czy (i na ile) zmieniły się odczucia/ przekonania absolwentów związane z ukończonym kierunkiem, ponieważ ankietowani to 2 różne grupy absolwentów. Idealnie byłoby zestawzić ze sobą ankiety wypełniane absolwentów tego samego rocznika rok, 3 lata i 5 lat po ukończeniu przez nich studiów.

Kochanowskiego w Kielcach		
Ocena zdobytej wiedzy	- wysoko 39% - średnio 46%	- wysoko 8% - średnio 42%
Ocena zdobytych umiejętności	- wysoko 39% - średnio 46%	- wysoko 8% - średnio 25%
Ocena uzyskanych kompetencji społecznych	- wysoko 54% - średnio 39%	- wysoko 25% - średnio 42%
Ocena warunków studiowania ze względu na infrastrukturę dydaktyczną	- wysoko 69% - średnio 31%	
Dodatkowe kwalifikacje uzyskane w trakcie studiów na Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach	- żadne 54%	
Dodatkowe aktywności absolwentów podejmowane w trakcie studiów	- żadne 53%	
Doświadczenie zawodowe absolwentów zdobyte podczas studiów	- praktyka 42% - staż 27% - praca zawodowa 21%	
Obecna sytuacja zawodowa absolwentów	- pracuje 38% - szuka pracy 31% - nie pracuje (studia/ urlop macierzyński) 31%	- pracuje 54% - nie pracuje (studia) 8%
Czynniki cenione przez pracodawców w ocenie absolwentów	- doświadczenie zawodowa 21% - przygotowanie praktyczne 17% - studia podyplomowe 16%	
Czynniki cenione przez pracodawców gwarantujące awans zawodowy		- wysokie kompetencje zawodowe 41% - rozwinięte umiejętności interpersonalne 26% - dyspozycyjność, osiągnięcia zawodowe 15%
Bariery dostępu do pracy w wyuczonym zawodzie	- zbyt mała liczba miejsc pracy 22% - brak umiejętności praktycznych 22% - nieadekwatność wiedzy do potrzeb wynikających z pracy w zawodzie 22%	- mała liczba miejsc pracy 27% - odległość miejsca zamieszkania od oferowanej pracy 19% - trudności z rozpoczęciem prowadzenia własnej firmy 15% - zbyt wysokie wymagania pracodawców 15%
Poziom zadowolenia absolwentów z wyboru kierunków studiów z punktu widzenia obecnej sytuacji na rynku pracy	- tak 39% - nie 53%	

Zadowolenie z obecnej sytuacji zawodowej.		- tak 59,8% - nie 16,8%
Ocena zgodności wykonywanego zawodu z wykształceniem	- praca częściowo zgodna/ zgodna z wykształceniem 46%	- praca częściowo zgodna/ zgodna z wykształceniem 75%
Forma zatrudnienia absolwentów	- umowa o pracę 30% - umowa cywilnoprawna 15%	- umowa o pracę 66% - umowa cywilnoprawna 17%
Okres poszukiwania pracy po ukończeniu studiów	- do 3 miesięcy 62%	
Lokalizacja zatrudnienia absolwentów	- Kielce i województwo świętokrzyskie 46% - inne województwa 31%	

Wnioski:

Nieobligatoryjny charakter udziału absolwentów w badaniu niesie za sobą istotne konsekwencje dla reprezentatywności badania, a co za tym idzie możliwości wnioskowania z próby na zbiorowość generalną. Badania nie objęły wszystkich absolwentów Uniwersytetu, co powoduje, że należy je traktować sondażowo.

Poza tym, jak w każdym tego typu badaniu, pamiętać trzeba o tym, że odpowiedzi nie muszą odpowiadać prawdziwym przekonaniom ankietowanych, lecz są wypadkową różnych czynników, niekoniecznie faktycznie związanych z ukończonym kierunkiem studiów.

Najwyżej absolwenci oceniają nabyte kompetencje społeczne. Może się to wiązać z tym, że na studiach humanistycznych duży nacisk kładzie się właśnie na kompetencje miękkie, związane z asertywnością, komunikatywnością, odpornością na stres, kreatywnością, umiejętnością pracy w zespole czy wysoką kulturą osobistą. Nie da się ich jednak zmierzyć, więc ich ocena/ autoocena wydawać może się trudna i subiektywna.

Poziom zadowolenia z wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych maleje wraz z dystansem czasowym, jaki upłynął od momentu uzyskania dyplomu. Z drugiej jednak strony – sytuacja zawodowa absolwentów wydaje się poprawiać w dłuższej perspektywie czasowej (rok po dyplomie pracuje 38% absolwentów, 3 lata później – 54%). Wzrasta też poziom zadowolenia z wykonywanej pracy, która częściej też związana jest z ukończonym kierunkiem studiów (46% rok po dyplomie, 75% - trzy lata później).

Mimo nie do końca, jak się wydaje, wiarygodnych wyników ankiet badania losów absolwentów, w trosce o wysoką jakość kształcenia należy wziąć pod uwagę konieczność

przeanalizowania programów studiów pod kątem oferowanej wiedzy i umiejętności, aby także tutaj zwiększyć deklarowany przez absolwentów poziom satysfakcji.

Barierą na rynku pracy raczej nie jest brak pracy spowodowany skalą bezrobocia, ale brak miejsc pracy odpowiadających wyuczonemu zawodowi. Wydaje się też, że absolwenci dostrzegają tylko bariery w rynku pracy. Wielu z nich nie zdaje sobie sprawy, że niektóre trudności tkwią w nich i przyczyniają się do braku możliwości znalezienia stałej pracy.

OGÓLNOPOLSKI SYSTEM MONITOROWANIA EKONOMICZNYCH LOSÓW ABSOLWENTÓW SZKÓŁ WYŻSZYCH

Raporty ELA poświęcone są między innymi **pracy podejmowanej przez absolwentów i doświadczeniu przez nich bezrobocia**. Przedstawiają czas poszukiwania pracy przez absolwentów oraz różnorodne miary stabilności zatrudnienia: bezrobocie – im mniejsze zagrożenie bezrobociem, tym stabilniejsze zatrudnienie; ryzyko bycia bezrobotnym; względny wskaźnik bezrobocia, porównujący sytuację zawodową absolwentów z sytuacją ekonomiczną w ich miejscu zamieszkania. Kolejna część prezentuje procent absolwentów z doświadczeniem pracy według poszczególnych form zatrudnienia; informację o czasie, jaki przeciętny absolwent spędził w danej formie zatrudnienia oraz liczbę pracodawców, dla których pracowali absolwenci.

Jedynym źródłem informacji o sytuacji absolwentów na rynku pracy są rejestry Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Wśród absolwentów może jednak istnieć grupa osób, które nie figurują w tych rejestrach – na konta ZUS tych osób nie wpłynęła ani jedna składka z jakiegokolwiek tytułu; ZUS nie rejestruje umów o dzieło oraz umów zlecenia podpisywanych ze studentami, umów podpisywanych za granicą oraz pracy bez formalnej umowy. Osoby ubezpieczone w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) również mogą być nieobecne w rejestrach ZUS. Rozróżnienie tych przypadków na podstawie dostępnych danych jest niemożliwe. Przy interpretacji wyników tego raportu należy brać pod uwagę, jak duża część absolwentów figuruje w rejestrach ZUS.

Oczywiste jest, że ekonomiczny wymiar aktywności ludzkiej jest ważną, ale nie jedyną kwestią, którą należy uwzględnić przy analizie znaczenia kształcenia dla życia człowieka. Nie może być zatem (i nie jest) jedynym kryterium oceny jakości kształcenia na konkretnym kierunku studiów.

Należy również pamiętać o specyfice pracy absolwentów poszczególnych kierunków oraz regionu, w którym podejmują pracę. Te same wartości wskaźników w zależności od lokalnego kontekstu mogą być zinterpretowane w diametralnie różny sposób.

Inne aspekty losów absolwentów (wynagrodzenia, doświadczenie pracy, praca a miejsce zamieszkania) prezentują pozostałe raporty tematyczne dostępne na stronie ela.nauka.gov.pl.

Dla absolwentów kierunku *filologia polska* (w roku 2018) wygenerowany ogólny raport wskazuje następujące wartości:

I STOPIEŃ

Liczba absolwentów kierunku, którzy uzyskali dyplom w 2018 roku	25
Czas poszukiwania pracy etatowej	9,62 miesiące/ 2,82 miesiąca dla kierunków w dziedzinie nauk humanistycznych
Wynagrodzenie ogółem brutto	1662 zł/ 2441,28 zł dla kierunków w dziedzinie nauk humanistycznych
Względny wskaźnik zarobków	0,42/ 0,45 dla kierunków w dziedzinie nauk humanistycznych Wynagrodzenie absolwenta ze wszystkich źródeł w pierwszym roku po dyplomie w stosunku do średnich zarobków w jego miejscu zamieszkania. Im większa wartość tym lepiej.
Bezrobocie	2%/ 4,51% dla kierunków w dziedzinie nauk humanistycznych Procent czasu, w którym przeciętny absolwent był bezrobotny w pierwszym roku po dyplomie. 100% oznacza 1 rok.
Względny wskaźnik bezrobocia	0,28/ 0,75 dla kierunków w dziedzinie nauk humanistycznych Wartości poniżej 1 oznaczają, że przeciętnie bezrobocie wśród absolwentów jest niższe niż stopa bezrobocia w ich miejscu zamieszkania. Natomiast wartości powyżej 1 oznaczają, że przeciętnie bezrobocie wśród absolwentów jest wyższe niż stopa bezrobocia w ich miejscu zamieszkania.

II STOPIEŃ

Liczba absolwentów kierunku, którzy uzyskali dyplom w 2018 roku	21
Czas poszukiwania pracy etatowej	3,64 miesiące/ 2,82 miesiąca dla kierunków w dziedzinie nauk humanistycznych
Wynagrodzenie ogółem brutto	2030,93 zł/ 2441,28 zł dla kierunków w dziedzinie nauk humanistycznych
Względny Wskaźnik Zarobków	0,52/ 0,45 dla kierunków w dziedzinie nauk humanistycznych Wynagrodzenie absolwenta ze wszystkich źródeł w pierwszym roku po dyplomie w stosunku do średnich zarobków w jego miejscu zamieszkania. Im większa wartość tym lepiej.
Bezrobocie	15.08%/ 4,51% dla kierunków w dziedzinie nauk humanistycznych Procent czasu, w którym przeciętny absolwent był bezrobotny w pierwszym roku po dyplomie. 100% oznacza 1 rok.
Względny Wskaźnik Bezrobocia	1,46/ 0,75 dla kierunków w dziedzinie nauk humanistycznych Wartości poniżej 1 oznaczają, że przeciętnie bezrobocie wśród absolwentów jest niższe niż stopa bezrobocia w ich miejscu zamieszkania. Natomiast wartości powyżej 1 oznaczają, że przeciętnie bezrobocie wśród absolwentów jest wyższe niż stopa bezrobocia w ich miejscu zamieszkania.

Tego typu raporty (dotyczące ekonomicznych losów absolwentów) nie mają żadnego przełożenia na jakość kształcenia na jakimkolwiek kierunku. Mogą być jednak ważną informacją dla kandydatów na studia.